

Raads Voorstel

Gemeente Brummen

Reg.nr. : RV13.0024
Portefeuille(s) : Stedendriehoek
Programma : Bestuur en Veiligheid
Onderwerp : Agenda Stedendriehoek: samenwerking biedt kansen voor vestigingsklimaat

AAN DE GEMEENTERAAD

Brummen, 16 april 2013

Wij stellen voor te besluiten om:

1. Kennis te nemen van het voornemen van het college om in te stemmen met de inhoud van De Agenda Stedendriehoek
 2. Kennis te nemen van het voornemen van het college om in te stemmen met de voorgestelde gefaseerde uitvoering van De Agenda Stedendriehoek en de bijbehorende inzet
 3. Kennis te nemen van het voornemen van het college om in te stemmen met de opdrachtverlening aan twee kwartiermakers om de onderdelen organisatie en uitvoering nader uit te werken en hierover te rapporteren in de bestuurlijke Carrousel van 19 december 2013
 4. Kennis te nemen van het voornemen van het college om het besluitvormingsproces omtrent bovenstaande beslispunten voor 1 juni 2013 af te ronden
 5. Aan het college kenbaar te maken dat u positieve gevoelens hebt ten aanzien van deze voornemens.
-

Inleiding

De regio Stedendriehoek werkt sinds 2005 als een WGR samenwerkingsverband tussen de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Deventer, Epe, Lochem, Voorst en Zutphen. Hiervoor is een "light" constructie afgesproken: er zijn geen bevoegdheden overgedragen.

Verschuivende externe ontwikkelingen hebben bijgedragen aan een nieuwe werkelijkheid waarmee wij allemaal te maken hebben. Wij zien om ons heen dat ondernemers, organisaties en burgers steeds vaker verantwoordelijkheid nemen voor maatschappelijke opgaven. Deze veranderende rol van de samenleving vraagt een andere overheid. Een overheid die het algemeen belang blijft borgen, maar ook bereid is om meer aan de samenleving over te laten. Een faciliterende en enthousiasmerende overheid die de dialoog met de samenleving aangaat en werkt aan een dynamische agenda die in de loop van de tijd ingevuld wordt met concrete projecten. Op basis van deze constatering is eind 2011 regionaal bestuurlijk afgesproken om na te gaan of het huidig ambitieniveau nog aansluit bij de nieuwe werkelijkheid. Verzocht is vooral om kritisch te kijken naar de zes inhoudelijke thema's en de huidige werkwijze.

Middels een uitgebreid en gezamenlijk interactief proces is daar de nu voorliggende Agenda uit voortgekomen.

Argumenten

1.1 Er is gekozen voor 1 allesomvattende centrale doelstelling

Er is gekozen voor de centrale doelstelling "het versterken van de kwaliteit van ons vestigingsklimaat". Bedoeld wordt het vestigingsklimaat in brede zin. Het vestigingsklimaat wordt bepaald door vier sterke troeven: een robuuste economie, grote sociale betrokkenheid (menselijke maat), goede bereikbaarheid en hoge kwaliteit van stad en landschap.

1.2 Aan de centrale doelstelling zijn 4 opgaven verbonden

Aan de genoemde vier troeven zijn vier opgaven verbonden:

- Innovatie krachtig maken;
- Sociaal kapitaal beter benutten;
- Blijven werken aan bereikbaarheid;
- Leefomgeving met kwaliteit versterken.

Binnen deze vier opgaven ziet de Regio tal van kansen. Die staan centraal in de Regio Agenda. Het zijn kansen die we als regio alleen samen met onze partners kunnen oppakken. De regio is daarbij een van de partijen. Onze rol verschilt per kans: soms agenderend, soms besluitvormend en soms stimulerend en faciliterend.

1.3 Met de nieuwe Agenda kan de bestaande structuur en aanpak komen te vervallen

Concrete wijzigingen zijn:

- Het thema Sociale Kracht komt te vervallen. Enkele onderdelen van dit thema zijn ondergebracht bij de opgave Sociaal Kapitaal (arbeidsmarkt – anticiperen op ontgroening en vergrijzing, maatschappelijke participatie naar arbeid stimuleren), Bereikbaarheid (faciliteren van basismobiliteit) en Leefomgeving (samen de kwaliteit van leefbaarheid vasthouden).
- De opgaven met betrekking tot de drie decentralisaties in het sociale domein worden opgepakt via de bestaande samenwerkingsvormen (niet zijnde de Wgr-samenwerking)
- Binnen de thema's Groene Pracht, IJsselvallei en Wonen en Werken heeft een herschikking van ambities plaatsgevonden: het resultaat hiervan is samengebracht in de opgave "Leefomgeving met kwaliteit versterken". Daarnaast zijn onderdelen ondergebracht binnen de opgaven van de Strategische Board i.o. (o.a. opschalen van innovaties in duurzame energie). De Strategische Board Stedendriehoek is een slagvaardig en wendbaar bestuur bestaande uit twee vertegenwoordigers vanuit de ondernemers, twee vertegenwoordigers vanuit het onderwijs/onderzoek en twee vertegenwoordigers vanuit de Wgr-regio.
- Het thema A1 is vertaald in de opgave "Blijven werken aan bereikbaarheid".
- Het thema 4 O's is verwoord in de opgaven voor Innovatie en Sociaal kapitaal. Deze worden zoals gezegd uitgevoerd onder auspiciën van de Strategische Board Stedendriehoek i.o.

1.4 Er is al enige ervaring opgedaan met een intensievere samenwerking tussen overheid en partners

Op het gebied van economie en arbeidsmarkt is al enige ervaring opgedaan met een intensievere samenwerking tussen overheid en partners. Met als basis de strategische agenda van het Economisch Platform Stedendriehoek en het Regionaal Platform Arbeidsmarkt is vorig jaar de Strategische Board Stedendriehoek in het leven geroepen. De strategische agenda van dit Board is vertaald naar de economisch-sociale componenten van de Agenda Stedendriehoek. Dit betekent dat de opgaven "innovatie krachtig maken" en "Sociaal kapitaal beter benutten" worden opgepakt onder auspiciën van de Strategische Board Stedendriehoek i.o. Jaarlijks wordt hierover verantwoording afgelegd aan de regio.

1.5 Opgaven bereikbaarheid en leefomgeving zijn meer het werkveld van de samenwerkende gemeenten (de Wgr-regio)

Naast het oppakken van de opgaven "Innovatie krachtig maken" en "Sociaal kapitaal beter benutten" door de Strategische Board Stedendriehoek, zijn de opgaven "blijven werken aan bereikbaarheid" en "leefomgeving met kwaliteit versterken" meer het werkveld van de samenwerkende gemeenten (de Wgr-regio), maar worden wel in nauwe samenwerking met maatschappelijke en private partners uitgevoerd.

1.6 De werkwijze met de Strategische Board i.o geldt als voorbeeld

De Strategische Board houdt in het vormen van "tafels" waarin maatschappelijke coalities samenwerken. Deze opzet willen we doorzetten naar de opgaven "Blijven werken aan bereikbaarheid" en "Leefomgeving met kwaliteit versterken".

1.7 De samenwerking Stedendriehoek blijft in de vorm van een "light" constructie

De lichte en slimme manier van onze samenwerking is doorvertaald naar de bestaande ambtelijke werkstructuur: geen eigenstandige ambtelijke organisatie maar een ondersteunend stafbureau (met vanuit de regio gemeenten gedetacheerde medewerkers) en daarnaast de inzet ("om niet") van eigen capaciteit en kwaliteit van de regiogemeenten.

De vertaling van de voorgestelde agenda vraagt een aangepaste ambtelijke inzet. Op dit moment worden voor de zes strategische thema's, zes regiocoördinatoren geleverd. Door de voorgestelde herijking blijven twee (Wgr-)opgaven over: bereikbaarheid en leefomgeving. Voor deze twee opgaven zal een vergelijkbare coördinatie nodig zijn. Daarnaast zal coördinatie nodig zijn voor de opgaven innovatie en sociaal kapitaal.

1.8 Regionale samenwerking is ook echt samen doen: een gezamenlijke bestuursverklaring

Gemeenten in de Stedendriehoek benutten de samenwerking optimaal wanneer zaken die regionaal worden aangepakt, niet daarnaast ook nog eens lokaal worden georganiseerd.

Regionale samenwerking is niet vrijblijvend. Daarnaast is publiek-privaat samenwerken een intensief proces. Door in te stemmen met deze Agenda geeft u aan als regiogemeente op de vier geselecteerde

opgaven, regionaal samenwerking te zoeken. Om dit te onderstrepen wordt een gezamenlijke bestuursverklaring overeengekomen. Voorgesteld wordt hiermee in te stemmen.

1.9 Een nieuwe werkwijze heeft ook consequenties voor de ambtelijke afstemming

Er zal kritisch bekeken moeten worden of de bestaande ambtelijke werkgroepen worden samengevoegd, van samenstelling veranderen of zelfs komen te vervallen. Hierdoor ontstaat een herschikking van capaciteit. Dit vereist nader onderzoek. De inzet is afhankelijk van het aantal tafels dat georganiseerd wordt, de rol die de regio per tafel op zich neemt en de inzet die de partners kunnen en willen leveren. De voorgestelde werkwijze vraagt andere vaardigheden en kennis van de ondersteuners. Ook dit wordt nader uitgewerkt.

2.1 De implementatie is een groeimodel

In verband met de vereiste nadere concretisering wordt voorgesteld om de implementatie van de agenda en de bijbehorende nieuwe werkwijze gefaseerd in te voeren: vanuit de bestaande situatie doorontwikkelen. Daar is voorbereidingstijd voor nodig, waarbij ook ruimte moet zijn voor tussentijdse bijstelling. De volgende fasering wordt voorgesteld:

April 2013 – juli 2013: nadere uitwerking/concretisering.

De bestuurlijke organisatie wordt in deze fase gehandhaafd (Dagelijks bestuur, Bestuurlijke Carrousel en regionaal). Wat de ambtelijke inzet in deze fase betreft, zal er een regiocoördinator voor de opgave Bereikbaarheid, Leefomgeving en (de afstemming binnen) de opgaven Innovatie en Sociaal kapitaal nodig zijn (2 dagen per week per coördinator). Het bureau Stedendriehoek fungeert in deze fase als "loket" voor nieuwe initiatieven en levert diverse ondersteuning o.a. t.a.v. de organisatie van tafels. Vanuit de huidige bezetting levert het bureau ten behoeve van de strategische communicatie en de uitvoerende communicatie van de board 0,5 fte en eveneens 0,5 fte ten behoeve van het secretariaat van de board.

Van de vrijkomende capaciteit wordt voorgesteld 2 kwartiermakers (1 per Wgr-opgave) aan te wijzen (2 dagen per week per kwartiermaker). Het verschil tussen een "nieuwe" regiocoördinator en een kwartiermaker is vooral gelegen in bewaken en coördineren van lopende zaken (regiocoördinator) en het doorontwikkelen en voorbereiden van de nieuwe structuur (Kwartiermaker).

September 2013 – december 2013: doorstart.

In deze fase wordt de agenda en de nieuwe werkwijze vertaald naar de praktijk. De kwartiermakers bereiden in deze fase een (eerste) rapportage voor. Zij rapporteren aan het Dagelijks Bestuur. De contouren van de gewenste (bestuurlijk en ambtelijk) organisatiestructuur worden gepresenteerd in de bestuurlijke Carrousel van december 2013. In de voorstellen wordt aangegeven wat nog voor de verkiezingen kan worden uitgevoerd en wat moet worden voorgelegd aan het nieuwe bestuur.

Januari 2014 – april 2014: doorgroeien.

Vanaf januari wordt gewerkt vanuit een aangepaste begroting en een werkprogramma 2014 nieuwe stijl. Definitieve implementatie kan plaatsvinden zodra, na de gemeenteraadsverkiezingen, er een nieuw bestuur is.

3.1 Kwartiermakers zijn nodig voor het voorbereiden van een voorstel voor de nieuwe organisatie

De kwartiermakers formuleren op basis van een concrete opdracht een voorstel voor de nieuwe organisatie. Kaders zijn de "lean en mean" constructie, flexibiliteit en passend binnen de (op te stellen) begroting 2014. Onderwerpen die onderzocht moeten worden zijn:

Algemeen:

Herijking van de organisatie van de huidige Wgr-structuur met als doel na te gaan op welke wijze de bestuurlijke kracht het best kan worden vorm gegeven, zodat gefunctioneerd kan worden als de nieuwe overheid en de verschillende rollen krachtig te kunnen oppakken. Van de deelnemende gemeenten wordt gevraagd er voor elkaar te zijn. Dat betekent geven en nemen.

Specifiek per opgave:

De nadere uitwerking van opgaven naar kansen en het vertalen naar een tafelstructuur. De kwartiermakers werken in deze fase vanuit het bureau Stedendriehoek. Daarmee kunnen de lijnen kort worden gehouden.

4.1 Afronding gemeentelijke besluitvorming is voor het proces nodig voor 1 juni

Indien besluitvorming voor 1 juni heeft plaatsgevonden, kan de Bestuurlijke Carrousel van 20 juni 2013 benut worden om de ondertekening van de bestuursverklaring te laten plaatsvinden.

5.1 Betrokkenheid van raden is o.a. van belang om goede invulling te geven aan de "light" constructie van de Stedendriehoek

Gedurende het hele proces zijn de raden op verschillende wijzen geïnformeerd. Naast nieuwsbrieven is in oktober vorig jaar voor de raads- en statenleden in Apeldoorn een grote bijeenkomst gehouden, waar een eerste versie van de Agenda ter bespreking is voorgelegd.

Op dinsdag 23 april aanstaande wordt een informatiebijeenkomst voor raads- en statenleden van de regio Stedendriehoek gehouden. Deze informatiebijeenkomst staat in het teken van de actuele ontwikkelingen in de regio Stedendriehoek. (De Agenda, Strategische Board Stedendriehoek i.o., Omgevingsvisie Gelderland en Ontwikkelagenda/Werkprogramma Overijssel-Stedendriehoek-Deventer.)

Kanttekeningen

De rol van de burgers wordt enigszins onderbelicht in de beschrijving van de Agenda. Hier ligt een belangrijke rol voor de gemeente om daaraan invulling te geven. Immers de burger staat dichterbij de gemeente dan bij de regio Stedendriehoek. In Brummen wordt hier in diverse processen en projecten ook steeds meer invulling aan gegeven.

In de verdere uitwerking zullen ook de diverse projecten in het kader van het regiocontract een plek moeten krijgen. Die projecten hebben een doorlooptijd tot 2015. Alle projecten passen wel binnen de nu voorgestelde structuur.

Financiële toelichting

De zes strategische thema's beschikten in de vorige begrotingen over een eigen werkbudget. Door de herijking kan ook hier een nieuwe verdeling van de budgetten plaatsvinden. De concrete uitwerking hiervan vindt plaats in de (concept)begroting 2014. Met deze laatste herverdeling wordt tegelijk grotendeels voldaan aan de door enkele gemeenten gewenste bezuinigingsopgave (10% op de regiobegroting) waaraan sinds 2011 binnen de regionale begroting is gewerkt.

Stukken ter kennisneming en ter instemming:

1. De Agenda Stedendriehoek: Samenwerking biedt kansen voor vestigingsklimaat (INT13.0505)
2. Bestuursverklaring (INT13.0504)

Stukken ter inzage:

- ♦ Collegebesluit BWBW13.0104 van 16 april 2013 (inclusief bijlagen)
- ♦ Concept raadsbesluit RB13.0023

Burgemeester en wethouders van Brummen,

drs. E.V. Schmitz
secretaris

N.E. Joosten bc.
burgemeester